

Eltérő korú humuszos homoktalajú
óparlagok felülvetési kísérlete
Peszéradacson

Overseeding of different aged oldfields in
Peszéradacs

Bodor Ádám és Máté András
2015, Hortobágy

PROBLÉMAFELVETÉS

Duna-Tisza köze természetvédelmi célú gyepesítések kiterjedése:

Cca. 8000 hektár

A száraz és félszáraz termőhelyű természetvédelmi céllal létrehozott óparlagok kiterjedése:

Csernozjom jellegű talajon: cca. 1.700 hektár

Humuszos homok- és sztyeppesedő réti talaj: cca. 2.000 hektár

Jelmagyarázat

■ Oparlagok_peszacs

□ Natura 2000 KTT

N



1:50 000

PROBLÉMAFELVETÉS

Visszagyepesítések típusai:

- Gabona, lucerna utáni felhagyás;
- Gyeptelepítés:
 - fémzárolt vetőmaggal,
 - helyben aratott fűmagokkal,
 - kaszálékkal.

Parlag 1-5. év

Óparlagok: 5. évtől.

Ősgyep: nedves rét esetében akár a 40. éves óparlag is tekinthető ősgyepnek.

A nedves rétek és a legszárazabb nyílt homoki gyepék termőhelyei regenerálódnak a leggyorsabban. Jó szomszédosság (0-500 méter) esetén 40-80 év.

Száraz és félszáraz termőhelyű óparlagok:

Ha a jó szomszédosság: 1-10 méter 40-60 év, 10-50 méter 61-?.

Számításunk szerint 1.000 méteres távolságban a jelenlegi klimatikus feltételek mellett min. 2.000 év!

Céljaink

Homoki sztyepprét és rétsztyepp termőhelyű óparlagok regenerációjának elősegítése

Tevékenységünk

1. Felületési kísérlet homoki sztyepprétek és rétsztyepppek fajaiival
2. Homoki sztyeppcserjés helyreállítása

Módszer, helyszín, időtartam

Fajok kiválasztásának menete:

- Nehezen kolonizáló és/vagy a társulás mátrixában jelentős szereppel bíró, un. társulásalkotók
- Nehezen kolonizáló kísérő fajok
- Táji léptékben szórványos vagy ritka színező elemek

Fajsám:

2013-2014. években: 75 taxon.

2015. évben tervezett: 103 taxon.

2013. évtől induló projekt

2013.: a 0 év

2014. év: 1 év

Különböző korú óparlagokon:

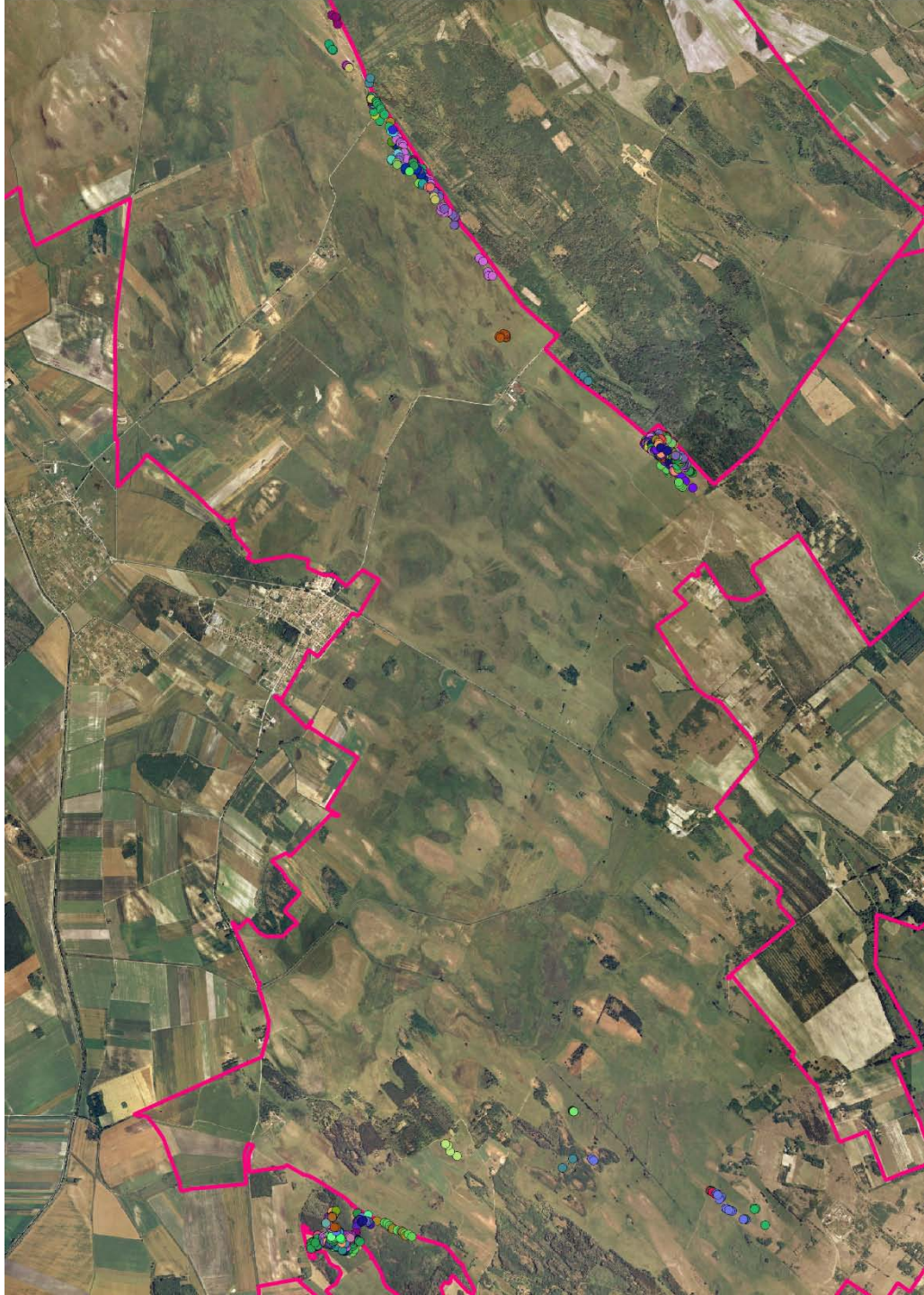
2000. év

1948. év

1955. Év

Módszer, helyszín, időtartam

38 hektár



Módszer, helyszín, időtartam

Kezelés a kísérletek területén:

- Őszi és téli szarvasmarha legeltetés (nem cél a terület lelegeltetése)
- Kezelés kizárás
- Géppel folytatott (kaszási, zúzási stb.) tevékenység nincs a területeken

Eredmények

1. Felületési kísérlet homoki sztyepprétek és rétsztyepppek fajaival

3 társulásalkotó pázsitfű és sásfaj törészeinek átültetése

Carex humilis
Festuca rupicola
Brachypodium pinnatum



Eredmények

1. Felülvetési kísérlet homoki sztyepprétek és rétsztyepppek fajaival

3 társulásalkotó pázsitfű és sásfaj törészeinek átültetése

Az eddig eredmények alapján a módszer **SIKERTELEN!**

A sikertelenség elsődleges oka:

- A sérült gyökérszövet miatti kiszáradás,
- gyökérszövetkonkurencia (hipotézis).

Eredmények

1. Felülvetési kísérlet homoki sztyepprétek és rétsztyepppek fajaival

Iris pumila, *Iris variegata*, *Sedum hillebrandtii*.

Az eddig eredmények alapján a módszer **SIKERES**.



Eredmények

1. Felületési kísérlet homoki sztyepprétek és rétsztyepppek fajaival

Magvetés





Filvul





Dianthus pontederae



Onobrychis arenaria



Iris arenaria



Eredmények

2. Homoki sztyeppcserjés helyreállítása

Spirea crenata tőosztással történő szaporítása kitelepítése

Cytisus austriacus mikroszaporítással létrehozott egyedeinek kitelepítése



Cytisus austriacus



Cytisus austriacus

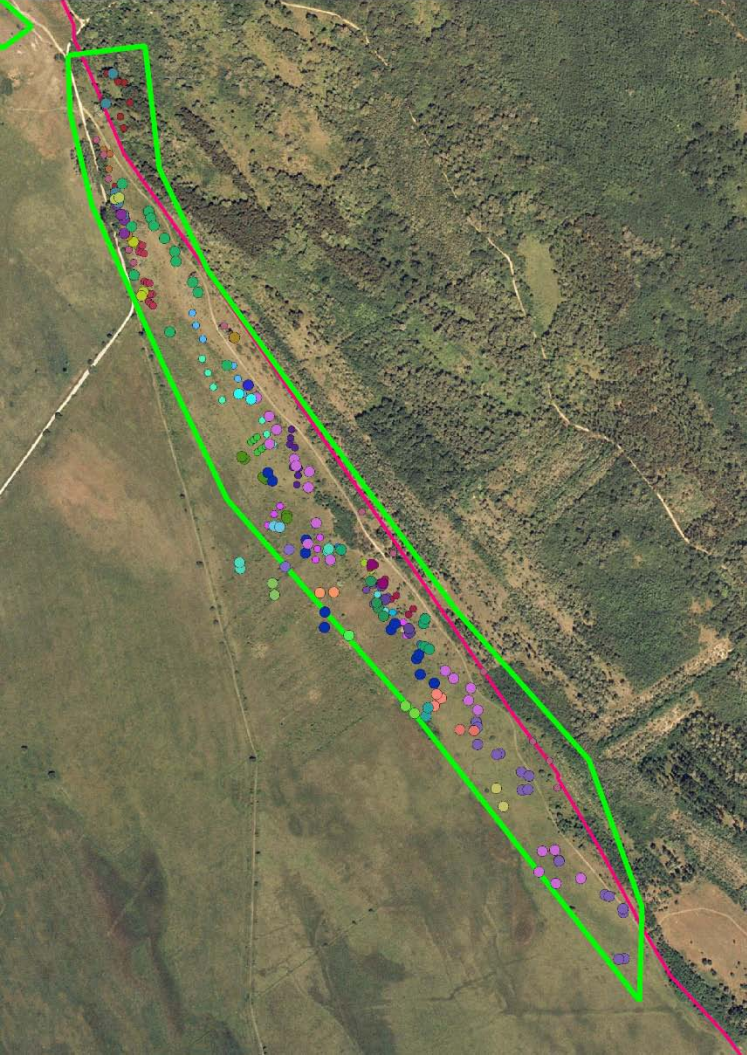


Spirea crenata



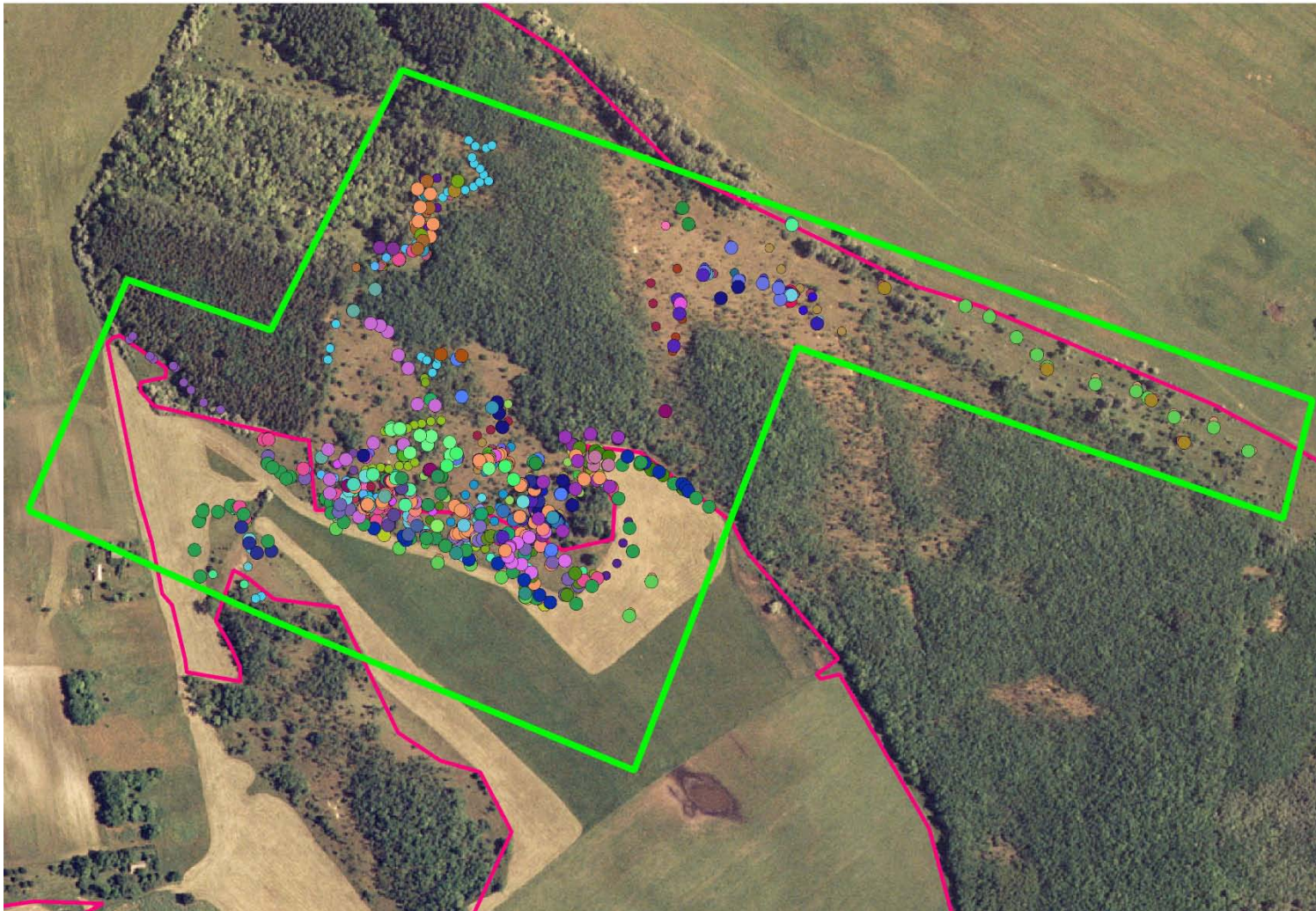
Magvetések és ültetések száma

2013-2014. években 3 helyszínen összesen 2200 magvetés.



Magvetések és ültetések száma

2013-2014. években 3 helyszínen összesen 2200 magvetés.



Problémák

1. Homoki óparlagok talajtani és hidrológiai állapota

Humuszos réteg változó mértékben erodálódott
A spontán regeneráció egy terepszinttel lentebb csúszik.

2. Sok faj esetében a természetben a gyűjthető mag mennyiség erősen korlátozott.

3. Egyes taxonok szabadtermészetbe kihelyezett magjai nem indulnak el.

4. Időjárási körülmények gyepresturációra gyakorolt negatív hatása, illetve ezen hatások mérséklése (módszer, eszköz, ráfordított munka)

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

